

STOPA

ZŠ S MŠ LÚČKY

OBSAH

Vďakyvdanie	3
Vianočný jarmok pod Lúčanským vodopádom.....	4
Príprava na Vianoce v minulosti	5
História vianočných ozdôb	6
Vianoce na Slovensku	7
Vianoce v Amerike	8
Vianoce v Rusku	9
Vianoce v zahraničí	10
Vianoce vo svete	11
Vianočné recepty	12
DIY darčeky pod stromček.....	13
Silvestrovské cupcakes s vaječným likérom.....	14

Vďakyvzdanie

Je to najväčší americký sviatok. Všetko sa však začalo presne pred tristo osemdesiatimi rokmi. V roku 1621 si po prvý raz sadla za stôl odvážna skupinka pútnikov a ďakovala za to, že prežili prvý ťažký rok v Novom svete.

Na začiatku tradície bolo 101 pútnikov, ktorí sa iba rok predtým doplavili z Anglicka na lodi Mayflower do Ameriky. Na druhej strane Atlantiku hľadali slobodu pre svoje protestantské, puritánske poňatie náboženstva. Deň vďakyvzdania však nepatrí len protestantom. Je to jediný spoločný sviatok

všetkých Američanov bez ohľadu na vierovyznanie. Oslavy spojené s modlitbami trvali až tri dni. Hostina bola pod holým nebom, pretože William Bradford, prvý guvernér kolónie Plymouth, pozval až 90 Indiánov.

V roku 1863 poetka Sarah Josepha Hala, autorka povestnej poémy Mary mala malé jahňa, presvedčila Abrahama Lincolna, aby vyhlásil „Thanksgiving Day“ za národný sviatok.

Od roku 1941 sa tento oslavuje vo štvrtý amerických rodín bude dnes moriak. K nemu pyré zo omáčkou s brusnicami a k tekvicový koláč.

najväčší americký sviatok novembrový štvrtok. Na stoloch tróni pečený či restovaný sladkých zemiakov poliate tomu všetkému povestný

Vianočný jarmok pod Lúčanským vodopádom

Príďte si s nami vychutnať predvianočnú atmosféru pod krásou Lúčanského vodopádu. Ochutnať domáci vianočný punč , kapustnicu, či nasýtiť sa varenou klobáskou alebo môžete nakúpiť darčeky pre svojich blízkych .Môžete sa tešiť na vianočne vystúpenia i krásny vyzdobený vianočný stromček ...Nebude chýbať ani tombola .Nezabudnite sa teplo obliecť.

MIESTO: pod Lúčanským vodopádom

TERMÍN: 9.12 2017

ZAČIATOK: 15:00

Nádherne vianočné jarmoky môžete nájsť aj v Bratislave, Žiline, Prahe či vo Viedni... Vianočné trhy v Bratislave prebiehajú na Hlavnom námestí od 18. novembra 2017 do 22. decembra 2017. Krásne osvetlenie ,nádhorne vyzdobený stromček, ručne vyrábané vianočné dekorácie či darčeky, tradičné jedlá a rôzne dobrôtky .

Adam Varga, Veronika Ťapková

Príprava na Vianoce v minulosti

Vianoce boli pôvodne sviatkami zimného slnovratu a podľa starorímskeho vzoru sa významné sviatky oslavovali niekoľko dní. Trvali od 24. do 27. decembra, počas ktorých ľudia slávil Štedrý deň, Božie narodenie, Štefana a Jána Evanjelistu. Vianočný charakter mal aj 28. december, hovorilo sa mu Mláďatká, mládenci chodievali šibať dievčatá chvojou čačiny, za čo im gazdiná dala pohárik pálenky a dáke peniaze. V cirkevnom kalendári vianočný cyklus trvá od 24. decembra do 6. januára – Traja Králi.

Prípravou na Vianočné sviatky bolo v minulosti predslnovratové obdobie a hlavne advent, začínajúci 4 nedele pred sviatkom narodenia Krista. Všetko v domácnosti muselo byť po celé sviatky čisté a na svojom mieste. Ženy museli týždeň pred Vianocami vrátiť požičané predmety, nič sa nesmelo požičať, aby sa majetok v novom roku „nerozpožičal“.

Všetky veci museli byť oprané, vyčistené a práca naplánovaná tak, aby na sviatky bolo šatstvo a bielizeň vysušené a uložené. Podľa poverovej predstavy, ak cez Vianoce visí v dome kožuch, budú tak cez rok visieť kože z uhynutého dobytku, ak však šaty, do roka zomrie ten, komu patria.

História vianočných ozdôb

Vianočný stromček prešiel dlhou históriou. Stal sa však súčasťou takmer každej domácnosti v období vianočných sviatkov. K archaickým ozdobám patrili malé čerstvé alebo sušené jabĺčka, orechy, kockový cukor zabalený do pozlátky, perníčky, slamené ozdoby a papierové reťaze.

Naši predkovia starí Slovania v predkresťanskom období zdobili svoje príbytky v čase zimného slnovratu, ale mali k prírode, moderne povedané, ekologický prístup, lebo používali len čečinu, respektíve vetvičky z ihličnatých stromov. Výzdoba mala najmä ochranný charakter a až sekundárne prispievala k skrášleniu príbytku. Výzdoba príbytkov ihličnanmi a ich vetvičkami prešla aj do kresťanstva, samozrejme, s úplne iným

cieľom. Stromček a jeho zdobenie má vizuálne pripomenúť sviatok Vianoc. Pod stromčekom nesmie chýbať betlehem – jasličky. Na území Slovenska sa ozdobené vianočné stromčeky rozšírili až koncom 19. storočia. Vešali sa na drevenú hradu a zdobili slamenými ozdobami a sušeným ovocím.

Prečo je stromček jedným zo symbolov kresťanských Vianoc? Existuje o tom niekoľko legiend, napríklad že svätý Bonifác vyťal posvätný Thorov dub pred náčelníkmi viacerých germánskych kmeňov.

Vianoce na Slovensku

Slovensko oslavuje narodenia Ježiša Krista.

6. decembra sa oslavuje svätý Mikuláš. Je slávny tým že deťom dáva sladké dobrôtky

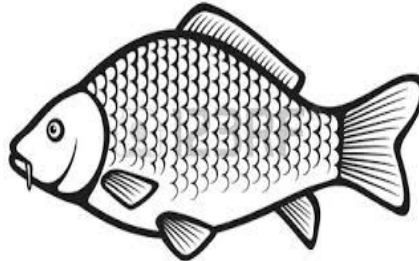
13. decembra sa slávi sviatok Lucie takzvane Stridžie dni to trvalo od 25.11 do 21.12 bolo zvykom, že dievčiny napísali 12 mužských mien na lístočky a trinásty spálili. Na štedrý deň si každá dievčina vybrala lístoček a ten muž čo jej vyšiel sa zaň vydala.

24. decembra sa robí nádherný vianočný stromček. Cely deň sa drží pôst, aby večer videli zlaté prasiatko. Pri štedrovečernom stole nemôže chýbať chlieb, cesnak, med, oplátky, kapustnica, ryba, zemiakový šalát, koláče a ovocie .Po dojedení sa spievajú koledy a rozbaľujú darčeky.

25. decembra sa narodil Ježiš Kristus

26. decembra sú časté návštevy príbuzných a tiež chodí koleda.

31. decembra presne o polnoci je nový rok.

Vianoce v Amerike

Vianoce sa tu oslavujú podobne ako vo Veľkej Británii, ľudia zdobia domy zvonku svetelnými a bohato zdobenými girlandami. Rozšíreným zvykom je zavesiť vetvičky imela do stredu miestnosti. Podáva sa pečený moriak s plnkou a omáčkou zo špargle a s brusnicami, so zemiakovou kašou a zeleninou. Nechýba tradičný ovocný puding poliaty brandy a vaječný koňak, biskupský chlebíček, tekvicový koláč, koláčiky plnené kondenzovaným ovocím.

Darčekom nosí Santa Claus na saniach, ktoré ťahá osem sobov, darčeky rozdáva komínom a kto chce nejaký darček dostať, musí do komína alebo na okno zavesiť pančuchu. Dôležitejší než Štedrý večer je Deň vďakyvzdania, ktorý je rodinným sviatkom na spôsob našich Vianoc. Vianoce samotné sú skôr časom pre stretávanie sa s priateľmi. V žiadnom období roka sa nenakupuje viac, než práve na Vianoce. Obchody zažívajú už od konca novembra až do Vianoc poriadne "tlačenie". Darčeky sa dávajú deťom, členom rodiny, priateľom. Ľudia často pečú sušienky, ktorými obdarúvajú svojich blízkych či susedov. Podoba Otca Vianoc ako muža s dlhou bradou, v červenom obleku, so saňami a batohom plným hračiek, je čisto americkým výmyslom, ktorý sa objavil prvýkrát v roku 1868 v časopise Harper's magazine.

Vianoce v Rusku

Hovorí sa, že Vianoce patria k najkrajším sviatkom v roku. Pre niekoho áno, pre niekoho nie. Ako je to vo svete? V Rusku je pre väčšinu dôležitejší Nový rok ako Vianoce. Dôvodom je zakázanie Vianoc a iných kresťanských sviatkov v dobe komunizmu. Zákazom padla za obeť aj tradičná vianočná jedlička. Zelenú dostala až v roku 1935, no len ako ozdoba domácností pri príležitosti osláv Nového roku.

Zmena sa nevyhla ani hviezde, ktorá stromček zdobila. Tradičnú nahradila komunistická päťcípá hviezda. Zvyk zdobiť jedličku na Nový rok pretrval do súčasnosti a aj darčeky si ľudia rozbalia 31. decembra. Pre ateistov a ateistky je preto najväčším sviatkom práve koniec roka. Väčšina veriacich Rusov a Rusiek sa hlási k pravoslávnej cirkvi. Pre nich sa vianočné sviatky začínajú 28. decembra pôstom, počas ktorého sú z mäsových jedál povolené len ryby. Vianoce sa oslavujú 7. decembra. V kostoloch sa po celý deň konajú omše, posledná je polnočná. Najväčšiu slúži v moskovskom Chráme Krista Spasiteľa hlava cirkvi - patriarcha.

Typické vianočné menu pozostáva z plnených pirohov a im podobných varenikov, nejakého vegetariánskeho pokrmu, ryby, sladkých zákuskov a ovsenej kaše. Na stole nechýba ani čaj a vodka. Základ novoročnej hostiny tvorí pečená bravčovina s chrenom. Darčeky nosí Dedo Mráz, pomáha mu jeho vnučka Sneguročka.

Tomáš Klačko

Vianoce v zahraničí

Austrália Nový Južný Wales

Na Štedrý večer Santa Claus často chodí na pláže, kde sa vozí na surfe. Niektorí Austrálčania sa na Vianoce vyvezú k moru, iní idú na výlety do prírody. Ak ostanú doma, kúpu sa v bazénoch, hrajú kriket alebo robia jednoduché domáce práce. Tradičným jedlom je morka, šunka a bravčovina. Teplota na Štedrý večer môže dosahovať aj 35 stupňov Celzia.

Ázia Čína

V Číne Vianoce nemajú veľkú tradíciu. **Na Štedrý večer sa zvykne oslavovať, no európske vianočné sviatky to veľmi nepripomína. Je to skôr sviatok mladých ľudí. Idú niekam von a zabavia sa s priateľmi.** V nákupných centrách, najmä v Pekingu a Šanghaji, je rozvešaná vianočná výzdoba a obchodníci ľudí lákajú na nakupovanie darčiekov pre blízkych. V čase okolo Vianoc chodia po hlavných obchodných uliciach aj muži v červenom, oblečení ako Santa Clausovia, ktorí niekedy rozdávali deťom cukríky.

Európa Švédsko

Švédske vianočné stoly sa prehýbajú pod všakovakými dobrotami od sled'ov v horčicovej, kôprovej či smotanovej omáčke cez údené lososy, klasické mäsové guľôčky köttbullar, klobásky, vianočnú šunku, jedlá z červenej a bielej kapusty, švédske zemiaky so slanými rybičkami, tradičný tmavý chlebič až po sladkú ryžovú kašu so škoricou, s jablkami a mandľou pre šťastie. Darčekom rozdáva škriatok Tomte (predtým to bola koza Julbok), pričom recituje vtipné básničky na rozveselenie.

Nina Baďová

Vianoce vo svete

O zvykoch a tradíciách v našich končinách ste sa toho dočítali už istotne mnoho. A viaceré z nich taktiež praktizujete aj vo svojich domácnostiach a preto môže byť pre vás zaujímavosťou zopár faktov zo zahraničia.

USA, Veľká Británia, Írsko

Tieto tri krajiny majú takmer identické zvyky, rozdiely sú skutočne minimálne. Darčeky im nosí Santa Claus v spoločnosti 8 sobov, spúšťa sa dole komínom, kde ho vždy čaká občerstvenie v podobe koláčikov a pohára mlieka.

Francúzsko

Vo Francúzsku sa líšia Vianoce podľa jeho oblastí. Sever má totiž podstatnú odlišnosť v tom, že deti dostávajú darčeky už na Mikuláša. Zvyšok krajiny slávi Vianoce v rovnaký deň, ako aj my. Deti dávajú v tento deň pred kozub svoje čižmy a čakajú, či im v noci niečo donesie Otec Vianoc.

Afrika

Namiesto ihličnatého stromčeka sa tam však zdobí vždy palma. Darčeky sa dávajú len v niektorých štátoch, viac sa dbá skôr na duchovnú stránku. Zaujímavú tradíciu má Egypt, kde sa po 40-dňovom pôste zídu obyvatelia pred polnocou v kostole. Každý z nich musí mať na sebe oblečené niečo nové.

Taliansko

Domáci sa počas sviatkov sústreďujú najmä na jedlo a výzdobu. Tá však nie je taká okázalá ako v Amerike, oni súťažia v tom, kto si vo svojom príbytku urobí najkrajšiu imitáciu Betlehema. Na stole nesmie chýbať najmä špeciálny vianočný koláč. Darčeky im nosí striga La Befana.

Rusko

Pre tunajšie deti nosí darčeky dedo Mráz, ktorému v niektorých rodinách robieva spoločnosť Snehulienka. Okrem rýb sa na sviatočnom stole objavujú aj špeciálne plnené taštičky.

Veronika Matejovje

Vianočné recepty

Vianočný čas si spájame s dobrotami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou štedrovečerného stola. Či je to už klasická kapustnica, vianočný kapor či filé, nesmie chýbať ani vianočné pečivo a koláče.

Parížske rožtky

Tento dezert patrí v mnohých rodinách k povinnej jazde pri všetkých slávnostných príležitostiach. Veľakrát sa recept dedí z generácie na generáciu. Čo tak pripraviť ho na Vianoce?

Ingrediencie

rožky

4 kusy	bielka
280 gramov	práškového cukru
180 gramov	mletých orechov
1 polievková lyžica	polohrubej múky (ja som nedávala)

krém

4 kusy	žĺtka
1 kus	vajíčko
200 gramov	práškového cukru
4 polievkové lyžice	Kakao
250 gramov	maslo

Dokončenie

200 gramov	čokoládovej polevy (180g horkej čokolády a 30g cery)
------------	--

Postup

Rožky

Bielka s práškovým cukrom vyšľaháme nad parou, do tuhého snehu, chvíľu to trvá. Čím dlhšie tým lepšie min však 10 min. Začínáme šľahať za studena. Dáme dole z tepla a zľahka primiešame orechy a múku. Hmotu dáme do zdobiaceho sáčka s ozdobným hrotom na konci. Na plechu vystlanom papierom na pečenie robíme rožky, podľa fantázie. Vložíme do rúry vyhriatej na 220°C a **hneď znížime teplotu na 130°C** a pečieme - sušíme ich ešte cca 25-30 minút. Teplotu prispôbte skúsenostiam s vašou rúrou.

Krém

Žĺtka, vajíčko a práškový cukor šľaháme nad parou, kým nie je hmota horúca. Premiešame kakao a hmotu necháme vychladnúť. Po vychladnutí vyšľaháme spolu so zmäknutým maslom na krém. Opäť naplníme zdobiaci sáčok a krém nastriekame na rožky. Dáme na chvíľu stuhnúť do chladničky.

Dokončenie

Čokoládu roztopíme a máčame v nej rožky krémovou časťou dole. Necháme stuhnúť v chladničke, kde zákusky aj skladujeme.

DIY darčeky pod stromček

Už sa nám pomaličky znovu blížia Vianoce. Čas pokoja, oddychu a trávenia času s blízkymi. Tiež sa tu ale však objavuje aj jeden veľký problém: čím ich obdarovať? Máme dve možnosti a to buď im niečo kúpiť alebo dačo originálne a milé vyrobiť. A preto som sa rozhodla napísať zopár návodov ako nato.

Č. 1 Sladká fľaša (náročnosť: veľmi jednoduchá)

Budeme potrebovať: zaváraninovú fľašu (aj s vrchnákom), cukríky a ozdobnú stušku

Postup: Sladkosti nasypeme do fľašky a zatvoríme ju. Akolo vrchnáka už potom len previažeme stušku a máme hotovo.

Č.2 Stojan na fotku (náročnosť: stredná)

Budeme potrebovať: kamene, pevný drôt, drevený štipec, tavnú pištoľ, zlatý sprej, bielu akrylovú farbu a štetec/špáradlo (na detaily)

Postup: Zoberieme si čisté dva kamene a zlepieme ich na seba tavnou pištoľou. Ďalej si odstrihneme drôt (ak nie je dosť pevný obtočte si dva dokopy). Jednu stranu prilepíme ku štipcu a druhú na vrchný kameň. Keď to budeme mať hotové, všetko ešte prelakujeme zlatým sprejom. Necháme cez noc uschnúť a následne ešte domalujeme detaily v podobe bodiek alebo iných vzorov na štipec. Potom už len prištipcovať fotku s nejakou peknou spomienkou a darček je na svete.

Č.3 Srdiečko z lásky (náročnosť: jednoduchá)

Budeme potrebovať: kartón, ceruzku, nožnice, lepiacu pásku a šnúрку

Postup: Predkreslíme a vystrihneme si srdiečko z kartónu. Malým kúskom pásky si potom prichytíme šnúрку a začneme ju obmotávať okolo. Keď to budeme mať, na nitke jednoduchý

Paula

Krakovská

srdiečka. spravíme uzlík.

13

Silvestrovské cupcakes s vaječným likérom

Hneď po Vianociach na nás číhajú ďalšie dôležité dni roka. 31. December sa nám často spája s rozlúčkami so starým rokom a vítaním toho nového. Práve preto vám prinášam recept na výborné cupcakes na silvestrovskú párty.

Budeme potrebovať:

Na cesto:

2ks vajce

100g cukru

1 vanilkový cukor

130ml oleja

130ml likéru

230g polohrubej múky

2KL prášku do pečiva

Na krém:

1 balíček krémovej náplne

3 PL vaječného likéru

200ml studeného mlieka

3 PL práškového cukru

1. Na prípravu cesta v mise vyšľaháme vajcia s cukrom, vanilínovým cukrom, olejom a likérom. Pridáme múku zmiešanú s kypriacim práškom a vyšľaháme dohladka. Cesto nanesieme do košíčkov vo forme. Vložíme do predhriatej rúry a pečieme na 180°C približne 20min.

2. Na prípravu krému pripravíme krémovú náplň s mliekom a rozmiešanými 3 PL vaječného likéru a cukrom podľa návodu na obale. Naplníme cukrárske vrecko, nanesieme na vychladnuté cupcakes a odložíme do chladničky. Pred podávaním môžeme ozdobiť.

Júlia Hanková